

**ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ
ПЕДАГОГА:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**PERSONAL AND PROFESSIONAL TEACHER'S COMPETENCE:
THEORY AND PRACTICE**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТАТЕЙ

Суми – 2025

УДК 371: 373: 374: 376: 377: 378

ББК 74

О 75

Рекомендовано до друку Вченою радою
КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Протокол № 3 від «25» березня 2025 р.

Редакційна колегія**Сєрих Л.В.**, к. пед. наук., доцентка КЗ Сумський ОІППО (головний редактор)**Нікітін Ю.О.**, д. іст. наук, професор, ректор КЗ Сумський ОІППО**Бірюк Л.Я.**, д. пед. наук, професорка Глухівського НПУ ім. О. Довженка**Вознюк А.В.**, д. психолог. наук, доцентка КЗ Сумський ОІППО**Грицай С.М.**, к. пед. наук, доцент, проректор КЗ Сумський ОІППО**Коростіль Л.А.**, к. пед. наук, доцентка КЗ Сумський ОІППО**Лузан Л.О.** к. пед. наук, проректорка КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»**Собко В.О.**, к. пед. наук, доцентка Глухівського НПУ ім. О. Довженка**Тихенко Л.В.**, к. пед. наук, доцентка КЗ Сумський ОІППО, директорка КЗ СОРОЦПО та РТМ**Успенська В.М.**, к. пед. наук., доцентка Сумський ОІППО**Чуркіна В.Г.**, к. мист., доцентка, директорка департаменту Online Studies громадської організації «Міжнародна наукова гільдія»**О 75**

Особистісно-професійна компетентність педагога: теорія і практика: збірник наукових статей / за заг. ред. Л. В. Сєрих. Суми: НІКО, 2025. 232 с.

У збірнику наукових матеріалів представлені доповіді науковців, методистів, викладачів закладів вищої освіти, управлінців, учителів закладів загальної середньої освіти, викладачів закладів фахової передвищої, вищої освіти, вихователів закладів дошкільної освіти, керівників гуртків, методистів, завідувачів відділами, заступників директорів, директорів закладів позашкільної освіти з актуальної проблеми формування та розвитку особистісно-професійної компетентності педагога.

У контексті гуманітарних смислів розкриваються педагогічні, професійні, соціальні, філософські, управлінські, психологічні, методичні характеристики особистісно-професійної компетентності педагогів дошкільної, початкової, загальної середньої, позашкільної, професійної, фахової передвищої, вищої освіти.

Матеріали конференції стануть у нагоді науковцям, керівникам закладів освіти, викладачам, учителям, вихователям, керівникам гуртків, педагогам, методистам, студентам – усім, кого цікавить проблема формування та розвитку особистісно-професійної компетентності педагога.

Редакція не несе відповідальності за зміст текстів і не завжди поділяє думки їх авторів.

© КЗ СОІППО, Л.В. Сєрих, 2025

© Суми, НІКО, 2025

ЗМІСТ

1.	Бех Іван Дмитрович ВІТАННЯ УЧАСНИКАМ ТА ОРГАНІЗАТОРАМ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ	6
2.	Азаров Сергій Володимирович ЕЛЕКТРОННИЙ ПОСІБНИК ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПТНЗ	7
3.	Бєлінська Любов Анатоліївна РОЛЬ ТВОРЧОСТІ В ПРОФЕСІЙНІЙ ОРІЄНТАЦІЇ УЧНІВ	12
4.	Біліченко Тетяна Михайлівна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	17
5.	Білявська Марина Володимирівна ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПРИ ВИКЛАДАННІ МАТЕМАТИКИ: ВПЛИВ НА МОТИВАЦІЮ, СТРЕС І КОГНІТИВНИЙ РОЗВИТОК ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	22
6.	Борика Катерина Іванівна ІНТЕРАКТИВНІ ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЗАЛУЧЕНОСТІ УЧНІВ	26
7.	Висоцька Ірина Володимирівна ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ОНЛАЙН	28
8.	Вороніна Галина Леонідівна ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ ПЕДАГОГА ЗАКЛАДУ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	32
9.	Голінська Олена Григорівна, Ковтун Єлизавета Федорівна РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТИ З УРАХУВАННЯМ НАСТУПНОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	36
10.	Горбань Галина Григорівна, ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-ДОШКИ FLINGA У ДИСТАНЦІЙНОМУ ТА ЗМІШАНОМУ ФОРМАТІ НАВЧАННЯ В ЗАГАЛЬНІЙ СЕРЕДНІЙ ОСВІТІ	41
11.	Декунова Зоя Володимирівна, Лавська Алла Михайлівна ЕМОЦІЙНО-ЕТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГА	45
12.	Дерев'янка Юлія Олександрівна, ВИКОРИСТАННЯ ДОДАТКУ I LOVE IMG ДЛЯ СТВОРЕННЯ МЕМІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	49
13.	Зимовець Олена Олексіївна ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ПРОДУКТІВ	53
14.	Зудінова Ірина Віталіївна, Орєхова Світлана Володимирівна ЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	59
15.	Іващенко Інна Іванівна КЛАСНИЙ КЕРІВНИК В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ: ВИКЛИКИ, ВЗАЄМОДІЯ В ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ	63
16.	Калмикова Тетяна Василівна ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ІНФОРМАТИКИ В НУШ	67
17.	Капленко Анна Валеріївна, Кужель Людмила Миколаївна ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОГО РОБОЧОГО АРКУША LIVEWORKSHEETS У СОЦІАЛЬНІЙ І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІЙ ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ	71
18.	Кісільова Марина Вікторівна МОБІЛЬНІ ЗАСТОСУНКИ НА УРОКАХ СОЦІАЛЬНОЇ І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ	75
19.	Кіцаненко Дар'я Миколаївна ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГА ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ (НА ПРИКЛАДІ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ)	80
20.	Княгницька Вікторія Миколаївна ВИКОРИСТАННЯ ТА СТВОРЕННЯ КОМІКСІВ: КРЕАТИВНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ ВІЗУАЛЬНІ ІСТОРІЇ В СОЦІАЛЬНІЙ І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІЙ ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ	84
21.	Кожем'якіна Ірина Володимирівна РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ З МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ	88

22.	Костенецька Ірина Володимирівна РОЗВИТОК КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ НА ІНТЕГРОВАНИХ ТА БІНАРНИХ УРОКАХ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ НУШ	92
23.	Кужель Людмила Миколаївна ІНТЕРАКТИВНЕ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІЙ ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ НА ПЛАТФОРМІ NEARPOD	96
24.	Кулініч Сергій Володимирович ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГА ІНФОРМАТИКИ	99
25.	Лобода Вікторія Володимирівна ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЩОДО ПОДОЛАННЯ СИНДРОМУ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ	104
26.	Мозуль Ірина Вікторівна ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ РЕФЛЕКСІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	107
27.	Ніколаєнко Михайло Сергійович АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОНЛАЙН ВЗАЄМОДІЇ ВЧИТЕЛЬ-УЧЕНЬ	111
28.	Павленко Ірина Миколаївна МЕНТАЛЬНІ КАРТИ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО КОНТЕНТУ УЧНІВ ІНФОРМАТИЧНОЇ ГАЛУЗІ	116
29.	Панченко Світлана Миколаївна, Буймер Наталія Володимирівна РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ ПЕДАГОГА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	120
30.	Перетятко Кристина Борисівна ПОДОЛАННЯ ОСВІТНИХ ВТРАТ У ЗАКЛАДАХ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	125
31.	Пінчук Діана Миколаївна СУПЕРВІЗІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФІЛАКТИКИ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА	129
32.	Поливко Людмила Борисівна УПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДІВ ТА ПРИЙОМІВ ТРВЗ У КОМПЕТЕНТІСНОМУ РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНИКА	132
33.	Руденко Ольга Валеріївна АКТУАЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	136
34.	Сердюк Ірина Олексіївна РОЛЬ УЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У СТВОРЕННІ БЕЗПЕЧНОГО ТА ПІДТРИМУЮЧОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПІД ЧАС ВІЙНИ	139
35.	Сєрих Лариса Володимирівна, Вітер Ольга Іванівна ПОДОЛАННЯ ОСВІТНИХ ТА НАВЧАЛЬНИХ ВТРАТ ЯК МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ЕСТЕТИЧНОЇ ВИХОВАНOSTІ ПІДЛІТКІВ	142
36.	Сєрих Тетяна Миколаївна ІНСТРУМЕНТИ ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ З ВИХОВАНЦЯМИ ЗАКЛАДУ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ (З АКЦЕНТОМ НА ПОЗИТИВНУ МОТИВАЦІЮ)	149
37.	Соколовська Ірина Анатоліївна, Нечипоренко Валентина Василівна, Позднякова Олена Леонтіївна, Гордієнко Наталія Миколаївна ІНСТРУМЕНТИ САМОРОЗВИТКУ В ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА	153
38.	Ступакова Анна Миколаївна ЗАВДАННЯ КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ-РЕАБІЛОЛОГА У ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	156
39.	Суркова Тетяна Миколаївна ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ЗАСОБАМИ ЗАЛУЧЕННЯ ДО ЗАНЯТЬ ТРАДИЦІЙНИМИ ВИДАМИ НАРОДНО-УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА	160
40.	Сьома Світлана Олексіївна ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ЦИФРОВИХ ОСВІТНИХ ЦЕНТРІВ НА БАЗІ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ СУМСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ	164

41.	Тарасенко Олена Дмитрівна ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ НА ДОПОМОГУ ВЧИТЕЛЮ: МОЖЛИВОСТІ SLIDESGO В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	166
42.	Трофимович Тетяна Миколаївна ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	169
43.	Успенська Валентина Миколаївна СТВОРЕННЯ ШКІЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА CLASSDOJO В СОЦІАЛЬНІЙ І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІЙ ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ	172
44.	Харламова Лариса Дмитрівна, Малиновська Валерія Олександрівна ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ	176
45.	Химченко Оксана Петрівна ПРОФЕСІЙНА ОРІЄНТАЦІЯ УЧНІВ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ	180
46.	Чернов Артем Анатолійович, Атаманчук Ніна Михайлівна, Заїка Віталій Миколайович, Лебедєв Віктор Альбертович ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДЛЯ ПОДОЛАННЯ ВИКЛИКІВ ВІЙНИ В СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ	184
47.	Churkina V. G., Gryshchenko T. PROFESSIONAL SOCIAL AND HUMANITARIAN COMPETENCE OF A PEDAGOGIST AND ART TEACHER	188
48.	Шевченко Світлана Володимирівна ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ БУДІВЕЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У РАМКАХ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	191
49.	Шевченко Тетяна Олександрівна ВПЛИВ МЕДІАСФЕРИ НА ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ	195
50.	Швачунова Вікторія Василівна ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	198
51.	Шкурдода Людмила Олександрівна ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ В ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ	200
52.	Якушева Ірина Олександрівна ЗАСОБИ СТИМУЛЮВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	204
53.	Кайдалова Жанна Борисівна, Дрантусова Олена Миколаївна, Вісневська Любов Олександрівна, ТЕХНОЛОГІЇ ТА НАВЧАННЯ: ЯК ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЗМІНЮЄ ОСВІТУ	208
54.	Ковальова Світлана Михайлівна, Медведєва Вікторія Вікторівна ОСВІТА В ЦИФРОВУ ЕПОХУ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ВЧИТЕЛЯ	210
55.	Ковтун Ірина Іванівна, Луган Олена Вікторівна, Ляхович-Зверєва Євгенія Олександрівна ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТІСНОЇ, СОЦІАЛЬНОЇ, ГРОМАДЯНСЬКОЇ, КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТЕЙ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ	213
56.	Никифорова Ірина Іллівна, Рябко Ірина Миколаївна, Кирилюк Наталя Володимирівна ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	216
57.	Пашина Олена Іванівна СУЧАСНА СИСТЕМА ОСВІТИ УКРАЇНИ ТА ВИКЛИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	218
58.	Покатіло Світлана Ігорівна, Пуляєва Валентина Петрівна, Покатіло Ганна Володимирівна ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	221
59.	Шкода Катерина Валеріївна, Давидова Ольга Миколаївна РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА	223
60.	ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	226

Соколовська Ірина Анатоліївна,

доцентка кафедри фізичного виховання і спорту

Хортицька національна академія, кандидатка медичних наук, доцентка

Нечипоренко Валентина Василівна,

ректорка

Хортицька національна академія докторка педагогічних наук, професорка

Позднякова Олена Леонтіївна,

перша проректорка

Хортицька національна академія, докторка педагогічних наук, професорка

Гордієнко Наталія Миколаївна,

проректорка з наукової та інноваційної діяльності

Хортицька національна академія докторка соціологічних наук, професорка

ІНСТРУМЕНТИ САМОРОЗВИТКУ В ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА

Анотація. У статті розглянуто сучасні підходи, а також нові методи та форми організації навчання педагогів у системі післядипломної освіти. Найбільш детально аналізуються способи компетентнісного розвитку педагога в умовах існуючої системи підвищення кваліфікації.

Ключові слова: професійна компетентність, професійне зростання, інструменти саморозвитку, підвищення кваліфікації

SELF-DEVELOPMENT TOOLS IN FORMING THE PROFESSIONAL COMPETENCE OF A MODERN TEACHER

Abstract. The article examines modern approaches, as well as new methods and forms of organizing teacher training in the postgraduate education system. The methods of teacher competence development in the existing system of advanced training are analyzed in the most detail.

Keywords: professional competence, professional growth, self-development tools, advanced training

Relevance of the study. The development of modern educational practice determines the emergence of new substantive and procedural characteristics of pedagogical activity, since any changes in the education system, one way or another, are limited to a specific performer - a teacher. It is the teacher who is the main figure in the implementation of the main innovations in practice. However, the given pace of introducing innovations into the educational process does not always correspond to the capabilities of the teacher in real working conditions, since in order to perform the assigned tasks, the teacher must have a sufficiently high level of professional competence. The problem of determining the professional competence of a teacher has become the subject of dispute and disagreement between psychologists, teachers, physiologists, and practicing specialists.

Purpose and tasks. Analysis of methods of competence development of a teacher in the conditions of the existing system of advanced training. Analyzing the concept of competence, it can be said that modern methods of certification of qualifications are not able to distinguish between the minimum and highest levels of competence, because competence can vary depending on the

professional service offered, and perhaps it would be better to consider competence as a state, and not as a characteristic feature [1]. Professional competence can also be considered as "the ability to perform actual reality", "the state of adequate task performance", "deep knowledge"

Presentation of the main material. With an integrative approach, professional competence is a characteristic that synthesizes the professional and personal qualities of a teacher, reflecting the level of knowledge, skills, experience necessary for solving professional problems, performing professional pedagogical functions in accordance with the norms and standards currently accepted in society. In our opinion, this definition is the most complete and exhaustive, directly related to today's reality. In turn, the problem of developing the professional competence of a teacher in the last decade has become the subject of close attention of both pedagogical and psychological sciences. This problem is solved by researchers based on general pedagogical ideas about development as a process of becoming a person in his social manifestation under the influence of various factors: economic, social, axiological, psychological, pedagogical, the result of which is the achievement of the level of professional maturity, the stability of basic professional and personal qualities [2]. The development of professional competence depends on various personality traits, and its main sources are training and subjective experience. The development of competence is a process that continues throughout the entire professional path, therefore one of the characteristics of professional competence is its constant dynamism and incompleteness. This is also a process of influence, which implies a certain standard, which the subject of influence is guided by, this is a controlled process of becoming professionalism, that is, this is the education and self-education of a specialist. If pedagogical universities at this stage of development of the education system are responsible for the development of already historically established, well-established professional knowledge and skills, then institutions of additional professional education are responsible for the development of relevant and innovative professional competencies. Taking into account the above, it is necessary to note the complex integrative nature of professional competence, both in its definition and in its development and assessment. Competence has a specific historical character, is dynamic and can serve as an indicator of the level of qualification. The combination of such characteristics of a specialist as his qualification and competence allows us to determine the dynamics of his personal and professional advancement. In accordance with this, competence can be formed and developed only in the presence of appropriate knowledge, skills, the formation of the inner world of the individual, attitudes, motives for activity, value ideas about oneself, one's professional qualities, the results of one's own activities. Taking into account the fact that professional and pedagogical competence does not develop by itself, but requires specially organized activity, it is necessary to solve the problem of constructing a model of this process, developing mechanisms and algorithms for its functioning, means and methods of organization and educational and methodological support. The creation, functioning and development of a special educational environment can be external to this process. A similar environment is the system of advanced training and professional retraining of education workers, since its primary task is the development and implementation of effective forms of improving the professional competence of a teacher. *Analysis of recent publications*. According to L.N. Makarova, the existing system of advanced training requires significant transformation. The integration of science, education and production has a significant impact on postgraduate education, the main functions of which include: compensatory, adaptive, corrective, developmental, innovative, integrative. The current system of advanced training is focused to a greater

extent on the first three functions and to a lesser extent on the developmental, innovative and integrative functions, which most fully meet the goal of continuous professional growth. The teachers themselves rate training in the system of organized advanced training (faculties and institutes of advanced training, theoretical and methodological seminars) lower than independent work. This can be explained by the fact that most common forms of advanced training are focused on increasing the scientific level, rather than pedagogical skills. Therefore, most often teachers improve their level of professional competence in the process of practical activities and through self-education. At the present stage of development of the professional school, the transition from periodic advanced training of teachers to their continuous education through the creation of a unified training system is relevant. The teachers themselves adhere to a similar point of view. [3, с. 58]. The current circumstances determine, in turn, the areas of work of the advanced training system for teachers. The solution to this problem can be implemented in a variety of ways. Today, the maximum efficiency is ensured by such forms of advanced training that provide for the independent design of the educational program by the teacher, involve the actualization of their own capabilities by the teacher, as well as the transition from practical-reproducing activities to practical-transformative ones. This may include:

- ✓ development of an individual educational program for the teacher;
- ✓ individual internships based on supporting methodological platforms, involving the development of a program by the teacher for the assimilation of advanced pedagogical experience;
- ✓ creation of virtual methodological offices as a form of network interaction of resource users, both in real time and in deferred time;
- ✓ a place on the Internet where you can exchange information, express your point of view on a forum, get "urgent" advice on a question of interest;
- ✓ implementation of a modular-cumulative system of advanced training, taking into account the individual educational program of the teacher

Let us consider in more detail the essence of the modular-cumulative system of advanced training. This form of advanced training provides for the teacher to choose the most acceptable training periods for themselves, the ability to satisfy their professional needs. The design of an individual educational program for advanced training of a teacher assumes the mandatory inclusion in its composition of a subject curriculum, from 36 to 72 hours in volume and a set of modules represented by supra-subject thematic (problem) programs of special courses devoted to current problems of the development of modern education, psychological and pedagogical theory, regulatory framework (for example, "Innovative activities of an educational institution", "Organization of scientific research activities of students", "Modern pedagogical technologies", "Organization of work with gifted students", "Health-preserving activities in a university"). For a balanced distribution of study time, educational programs provide for various forms of training:

- ✓ lectures,
- ✓ seminars and practical classes,
- ✓ seminars, webinars on experience exchange,
- ✓ conferences,
- ✓ internships,
- ✓ consultations,
- ✓ coursework, project, abstract and other educational work

Accounting for mastered modular educational programs is carried out on the basis of the principle of equivalence of additional professional education, according to which mastering several educational modules within the framework of a short-term advanced training program is considered equivalent to mastering a long-term advanced training program. Thus, when drawing up an individual plan for advanced training for a period of 3 to 5 years, the teacher provides for the completion of modules of 12 to 44 hours during one year. Based on the results of the implementation of an individual plan for advanced training in the amount of 72 to 100 hours, the educational institution issues a certificate, over 100 hours – a certificate. The introduction of such forms into the advanced training system allows us to talk about high technology and dynamism, which are ensured by filling the modules, using interactive methods of working with students and the possibility of building an educational route by combining modular courses. *Conclusions.* The teacher himself becomes the designer of an additional professional educational program, which is considered in this case as a set of subject curricula and special course programs selected by the teacher in the logic of the designated direction or problem of advanced training, indicating specific deadlines for their development. The modular-cumulative system of advanced training will ensure the required level of competence of specialists, flexibility, continuity, openness and individualization of the advanced training process, while overcoming such an urgent problem as the crisis of professional competence of the teacher.

List of sources used

1. The procedure for advanced training of pedagogical and scientific-pedagogical workers, approved by the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine № 800 of August 21, 2019, with amendments put into effect by the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine №1133 of December 27, 2019.

2. Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine №1504 dated 04.12.2020 "Some issues of professional development of scientific and pedagogical workers.

3. Sayuk V.I. Professional competence as the basis for the development of a modern teacher in the system of postgraduate pedagogical education. *New pedagogical thought*. 2012. №3 (71). P.58-61.

Ступакова Анна Миколаївна,

інструкторка з фізкультури другої категорії, (реабілітологиня)

Глухівського дошкільного навчального закладу:

центр розвитку дитини «Світлячок» Глухівської міської ради Сумської області.

ЗАВДАННЯ КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ-РЕАБІЛОЛОГА У ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Анотація. У статті сформульовано ключові питання корекційної роботи вчителя-реабілітолога у дітей з особливими освітніми потребами дошкільного віку, їх готовності до корекційної роботи, а саме готовності до педагогічної діяльності, практична готовність, психологічна готовність, науково-теоретична готовність, сукупність яких є цілісним особистісним утворенням. Проаналізовано чинники, які впливають на організацію ефективної корекційної роботи вчителів-реабілітологів з дітьми з особливими освітніми потребами у дошкільному закладі.